

AQUASEARCH OVA ApS
Siljeager 1
7300 Jelling

torben@aquasearch.dk

Tilsynsrapport 2019 – Fousing Dambrug

Kommunen skal føre tilsyn med virksomheders miljøforhold¹. Derfor blev der den 7. november 2019 udført et varslet miljøtilsyn på Fousing Dambrug.

Til stede ved tilsynet var:

- Tommy Johansen, fiskemester på Fousing Dambrug
- Laurits Therkildsen, konsulent for Struer Kommune

Dambruget drives under CVR-nummer 29637822.

Dambruget ejes af Eva Pedersen, Pilgårdvej 6, Fousing, 7600 Struer.

Der skal følges op på følgende:

- Bundfældningsbassinet blev ifølge Tommy Johansen forsøgt oprenset d. 4. november 2019, men grundet høj vandstand kunne bundfældningsbassinet ikke oprenses tilfredsstillende. Før dette var bundfældningen jf. driftsjournalen oprenset 1. oktober 2019. Slamlaget på 15-25 cm må betragtes som værende større slamansamlinger og indikerer, at bundfældningsbassinet skal oprenses snarest.

Vi aftale på tilsynet, at I ville forsøge at oprense bundfældningsbassinet igen ugen efter tilsynet. I skal være opmærksomme på at oprense bundfældningsbassinet mindst en gang om måneden.

- Dambruget forventes nedlagt medio 2020 og arbejdet med miljøgodkendelse af dambruget sættes derfor i bero. Skulle ejeren af dambruget mod forventning alligevel ikke ønske at nedlægge dambruget, vil arbejdet med miljøgodkendelse blive genoptaget straks.

Se uddybning nedenfor.

¹ Jf. § 65 i lov nr. 358 af 6. juni 1991 om miljøbeskyttelse (miljøbeskyttelsesloven) med senere ændringer.

DATO
07-01-2020

JOURNALNUMMER
09.02.15-K08-1-19

RÅDHUSET, PLAN OG MILJØ
ØSTERGADE 13
7600 STRUER

E: TEKNISK@STRUER.DK
T: 96848484

SAGSBEHANDLER:
KRISTIAN MANDSBERG NIELSEN
T: 96848438

Miljøgodkendelse mv.

Dambruget har en afgørelse om miljøgodkendelse af 16. november 2012, som er hjemvist til fornyet behandling i kommunen ved Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse af 28. maj 2014. Dambruget er derfor reguleret efter hidtidige tilladelser samt dambrugsbekendtgørelsen fra 2006².

Dambruget har en afgørelse om tilladt foderforbrug fra 18. februar 1990 meddelt efter § 2 i bekendtgørelse om ferskvandsdambrug. Afgørelsen er stadfæstet 27. april 1990.

Dambruget har en vandindvindingstilladelse fra 30. april 1996 til indvinding af grundvand meddelt efter §§ 20 og 22 i vandforsyningsloven. Afgørelsen er ændret med tillæg af d. 16. november 2012.

Dambruget har en vandindvindingstilladelse fra 11. august 2006 til indvinding af overfladevand meddelt efter §§ 20 og 22 i vandforsyningsloven. Afgørelsen er ændret med tillæg af d. 16. november 2012.

Du skal være opmærksom på, at det kun er dambrugets miljøgodkendelse, der er hjemvist til fornyet behandling, og at dambrugets vandindvindingstilladelser derfor stadig er gældende. Dette er specielt relevant i forhold til de mængder overfladevand, der må indvindes, idet tillægget til tilladelsen til indvinding af overfladevand tillader en mindre indvindingsmængde end den tidligere tilladelse gjorde.

Foderforbrug/produktion

Det maksimalt tilladte foderforbrug er på 67,1 tons årligt, jf. afgørelsen om tilladt foderforbrug. Ifølge årsindberetningen er der brugt i alt 55,195 tons foder i 2018. Heraf er de ca. 50 tons brugt til moderfisk. Der er således brugt ca. 5 tons foder til produktion.

Ifølge bilag 2 til bekendtgørelse om ferskvandsdambrug skal produktionen tilrettelægges, således at foderkvotienten på årsbasis ikke overskrider 1,0. Foderkvotienten var ifølge årsindberetningen 0,53 (5 tons foder til produktion af tillæg/9,5 tons produceret fisk som tillæg) i 2018.

Der er ingen krav om foderkvotient for moderfisk

² Bekendtgørelse nr. 1325 af 20. november 2006 om ferskvandsdambrug. Bekendtgørelsen finder anvendelse, indtil dambruget har fået meddelt miljøgodkendelse efter reglerne i bekendtgørelse nr. 1567 af 7. december 2016 om miljøgodkendelse og samtidig sagsbehandling af ferskvandsdambrug.

Vandforbrug

Der må maksimalt indvindes 15 liter grundvand pr. sekund ifølge dambrugets vandindvindingstilladelse til grundvand.

Boringen til indvinding af grundvand er sløjfet. Der er ikke etableret en ny boring.

Ved tidligere års tilsyn blev det konstateret, at der blev indvundet dræn-/væld-/trykvand fra engen umiddelbart vest for dambrugets driftsbygning og fra bakken umiddelbart nord for dambrugets klækkehus.

Der er ikke på nuværende tidspunkt tilladelse til indvinding af dræn-, væld- eller trykvand. Der er ansøgt om tilladelse til at anvende dette vand i produktionen. Idet dambruget forventes nedlagt medio 2020 accepteres den nuværende drift og vandindvinding dog for nuværende.

Der må maksimalt indvindes 51 liter overfladevand pr. sekund fra Bredkær Bæk ifølge vilkår nr. 1 i dambrugets vandindvindingstilladelse til overfladevand.

Jf. vilkår 7 i dambrugets vandindvindingstilladelse til indvinding af overfladevand skal vandindtaget fra Bredkær Bæk til Fousing Dambrug fra 1. oktober 2012 måles kontinuert med flowmåler, og flowdata skal være tilgængelige ved tilsynet.

Ved sidste års (2018) tilsyn var der ved at blive installeret en elektronisk flowmåler med sender på dambrugets udløbsbygværk. Tommy Johansen oplyste på tilsynet, at flowmåleren ikke var i drift endnu, da der havde været tekniske udfordringer med anordningen. Idet dambruget forventes nedlagt medio 2020 accepteres den nuværende drift og vandindvinding for nuværende.

Ved tilsynet blev alt vandet fra Nørredal Bæk ledt uden om dambrugets indløb, og dambruget indtog således kun vand fra Bredkær Bæk.

Det blev ved tilsynet skønnet, at der løb ca. 50 l/s udenom dambruget, og at der løb 50-70 l/s ud af dambrugets udløb. Der er udelukkende tale om visuelle estimer. Det vurderes på den baggrund, at det er sandsynligt, at vilkår om maksimale vandindtag jf. dambrugets vandindvindingstilladelser er overholdt.

Bundfældningsbassin

Bundfældningsbassinet skal renses mindst en gang om måneden i produktionsperioden, og større slamansamlinger skal fjernes straks ifølge bilag 4.2, pkt. 6, i dambrugsbekendtgørelsen.

Ved tilsynet blev slamlaget på bunden af bundfældningsbassinet kontrolleret. Se oplysninger vedrørende bundfældningsbassinet i tabel 1 nedenfor.

Tabel 1: Kontrol af bundfældningsbassin.

Parameter	Måling/Kommentar
Dybde (m)	0,9-1,2 (gennemsnit 1,0)
Bredde (m)	8
Længde(m)	13
Oprensningsmetode	Manuel slamsuger
Slamlag ved tilsyn (cm)	15-25 cm
Seneste oprensning (dato)	04-11-2019*
Oprensningsinterval overholdt? (Ja/Nej)	Ja*

*se tekst herunder.

Bundfældningsbassinet blev ifølge Tommy Johansen forsøgt oprenset d. 4. november 2019 men grundet høj vandstand kunne bundfældningsbassinet ikke oprenses tilfredsstillende. Før dette var bundfældningen jf. driftsjournalen oprenset 1. oktober 2019. Slamlaget på 15-25 cm må betragtes som værende større slamansamlinger og indikerer, at bundfældningsbassinet skal oprenses snarest.

Vi aftale på tilsynet, at I ville forsøge at oprense bundfældningsbassinet igen ugen efter tilsynet. I skal være opmærksomme på at oprense bundfældningsbassinet mindst en gang om måneden.

Der må ikke udledes en større vandmængde fra dambruget, end rensningsanlæggene er dimensioneret til, jf. § 7 i dambrugsbekendtgørelsen. Vand fra dambrugsdriften skal have en opholdstid i bundfældningsbassinet på minimum 25 minutter, før det udledes til vandløbet, og vandets hastighed gennem bundfældningsbassinet må ikke overstige 2,5 cm/s, jf. bekendtgørelsens bilag 4.

Ved hjælp af luftfoto (fra 2016) er bundfældningsbassinets længde og bredde målt til henholdsvis 13 og 8 m, hvilket giver et areal opmålt til 104 m². Med en anslået gennemsnitsdybde på 1,0 m har bassinet således et rumfang på i alt 104 m³ og et tværsnitsareal på 8 m².

Under forudsætning af laminart flow gennem bundfældningsbassinet, at vandet fra dambrugsdriften tilføres bundfældningsbassinet i modsatte ende af

udløbet, og at vandføringen er maksimalt 55 l/s, er opholdstiden 32 minutter³ og vandets hastighed gennem bundfældningsbassinet 0,7 cm/s⁴.

For at kravet til opholdstid overholdes, må der maksimalt ledes 69 liter vand pr. sekund gennem bassinet med de målte dimensioner.

Bundfældningsbassinet vurderes således at være dimensioneret, så det lever op til kravene.

Mikrosigte og kontaktfilter

Vandet fra alle damme (undtaget de to nederste, dam 22 samt betonkummer) ledes til bagkanalen, hvorefter det ledes gennem mikrosigte og kontaktfilter inden det returpumpes til fødekanalen. Du har tidligere oplyst, at der bliver returpumpet ca. 200-250 liter pr sekund. Vand fra øvrige damme og kummer ledes urensset til bundfældningsbassinet.

Det blev oplyst ved tilsynet i 2018, at dugen i mikrosigten er skiftet i juni 2017. Der er tidligere oplyst, at der er isat en dug med en lysning på 60 µm.

Ilt og egenkontrolprøver

Iltmætningen i dambrugets afløbsvand skal altid være mindst 60 %. Såfremt iltmætningen ved indløbet er 70 % eller derunder, må iltmætningen dog reduceres med maksimalt 10 % af fuld iltmætning, jf. bilag 3, pkt. 3 i dambrugsbekendtgørelsen.

Ved tilsynet blev der målt iltindhold i indløbs- og afløbsvandet. Se tabel 2 herunder.

Tabel 2: Iltmålinger i indløbs- og udløbsvand

Målested	Iltmætning (%)	Krav overholdt? (Ja/Nej)
Indløb	77	-
Afløb	64	Ja

Der skal udtages 6 egenkontrolprøver årligt i perioden april til oktober, jf. § 14, stk. 2 i dambrugsbekendtgørelsen. Indretning og drift af dambrug skal sikre, at koncentrationen af modificeret BI₅, suspenderet stof, totalfosfor,

³ $104.000 \text{ l} / (55 \text{ l/s} \times 60 \text{ s/min}) = 32 \text{ min}$

⁴ $(55 \text{ l/s} \times 1.000 \text{ cm}^3/\text{l}) / (8,0 \text{ m}^2 \times 10.000 \text{ cm}^2/\text{m}^2) = 0,7 \text{ cm/s}$

ammoniumkvælstof og totalkvælstof i ufiltreret vand fra dambrugets indløb til udløb maksimalt forøges med de værdier, som fremgår af bilag 3, pkt. 1 i dambrugsbekendtgørelsen.

Der er udtaget 6 egenkontrolprøver i 2018 og 6 egenkontrolprøver i 2019. Se data for prøverne i tabel 3 nedenfor.

Tabel 3: Gennemsnitlig udledning jf. egenkontrolprøver

Parameter	Gennemsnit (2018)	Gennemsnit (2019)	Krav	Krav overholdt? (2018) (ja/nej)	Krav overholdt? (2019) (ja/nej)
<i>BI₅ (mg/l)</i>	1,87	1,41	≤ 1,0	Nej	Nej
<i>Suspenderet stof (mg/l)</i>	1,3	-2,2	≤ 3,0	Ja	Ja
<i>Totalfosfor (mg/l)</i>	0,09	0,06	≤ 0,05	Nej	Nej
<i>Ammoniumkvælstof (mg/l)</i>	0,64	0,46	≤ 0,4	Nej	Nej
<i>Totalkvælstof (mg/l)</i>	0,60	1,12	≤ 0,6	Ja	Nej
<i>Iltmætning indløb (%)</i>	90	90	-	-	-
<i>Iltmætning udløb (%)</i>	66	69	≥ 60	Ja	Ja

Prøverne overholder gennemsnitligt set udledergrænseværdierne for suspenderet stof og iltmætning i udløb.

Prøverne overskrider gennemsnitligt set udledergrænseværdierne for organisk stof (målt som BI₅), totalfosfor, ammoniumkvælstof og totalkvælstof.

Såfremt driften på dambruget som forventet ophører medio 2020, vil enhver udledning fra dambruget blive fjernet. Den nuværende indretning og drift af dambruget accepteres derfor frem mod det planlagte ophør af drift.

Afgitring

Dambrugets indløb fra vandløbet udgøres af et tætsluttende aluminiumsgitter i flyvingedesign med en lysning på ca. 6 mm.

Der er etableret nyt udløbsbygværk på dambruget. Afgitringen i udløbsbygværket udgøres af rist med 10 mm lysning.

Der er gravet en kanal på ca. 1,5 meters bredde og 3-4 meters længde fra udløbsbygværket og ud til vandløbet. Dette kræver en reguleringstilladelse, hvilket der endnu ikke er søgt om. Afgitringen skal følge vandløbets sider, således at der ikke opstår blindgyder

Idet dambruget forventes at blive nedlagt medio 2020 accepteres den nuværende indretning og placering af dambrugets udløbsbygværk for nuværende.

Faunaprøver

Er vedlagt tilsynsrapporten 2019.

Medicin og hjælpestoffer

Dambruget har endnu ikke en miljøgodkendelse, som regulerer anvendelse af medicin og hjælpestoffer.

Ifølge årsindberetningen for 2018 er der anvendt følgende hjælpestoffer og medicin på dambruget:

- 20 kg blåsten.
- 1.100 kg formalin (23,4%).
- 5 kg Kloramin T 1,0%.
- 4 liter Aquavac ERM oral vet. (vaccine)
- 20 mg methyltestosteron.

Methyltestosteron er et hormonstof, som i "all-female" produktioner iblandes foderet til ynglen med henblik på at kønskonvertere en mindre andel af ynglen til hanner.

Anvendelsen af medicin og hjælpestoffer forventes at ophøre, da dambruget forventes nedlagt medio 2020.

Driftsjournal

Der skal føres driftsjournal, som skal indeholde de oplysninger, der er nævnt i bilag 5, jf. § 12 i dambrugsbekendtgørelsen.

Ved tilsynet blev fremvist meget udførlig og fyldestgørende driftsjournal vedrørende bl.a. foderforbrug og forbrug af hjælpestoffer fordelt på enkelte damme, afgang af fisk, afhentning af døde fisk samt oprensning af damme og bundfældningsbassin.

Slam

Slam opbevares i slamdepot og geotube.

Ifølge årsindberetningen for 2018 er der ikke bortkørt slam i 2018.

Du oplyste forud for tilsynet, at slamdepoter, geotube m.v. tømmes og slammet fjernes fra dambruget i forbindelse med ophør af drift.

I skal være opmærksom på, at der skal udtages en slamprøve til analyse, før slammet må bortkøres fra dambruget.

Grænseværdierne for dambrugsslam, der ønskes udbragt på landbrugsjord er oplistet i bilag 2 til Slambekendtgørelsen.

Affald

Døde fisk skal optages mindst en gang dagligt ifølge § 10 i dambrugsbekendtgørelsen. Fiskene skal opbevares i lukket plast- eller metalbeholder, indtil de føres til destruktions- eller forbrændingsanstalt.

Døde fisk opbevares i ny beholder med låg.

Støj

Der har tidligere været klaget over støjgener fra dambruget.

I forbindelse med tilsynet oplyste Tommy Johansen, at der havde været skader på nogle rør, som derfor var blevet skiftet til en anden slags og/eller en anden opbygning. Efter den ændrede indretning af dambrugets luftrørssystem, ser det ud til, at problemerne med støj fra dambruget er væsentlig decimerede. Ved tilsynet kunne der således ikke umiddelbart konstateres støjgener på vejen op mod nabobeboelserne.

Eventuelle problemer med støj forventes fuldstændigt fjernet, når driften på dambruget efter forventningen ophører medio 2020.

Olietanke

I tabel 5 nedenfor ses en oversigt over de olietanke, der er registreret i BBR.

Tabel 5: Oversigt over registrerede olietanke

Placering	Volumen (l)	Årstal
Nedgravet	Størrelsesklasse 1 (under 6.000 l)	1974

Det blev ved tilsynet i 2017 oplyst, at der ikke forefindes olietanke på dambruget, og det blev derfor vurderet, at olietanken i tabel 5 sandsynligvis er tilknyttet huset, der ligger på samme matrikel som dambruget, men som ikke er en del af dambruget.

I øvrigt

Kommunen skal ud fra tilsynet offentliggøre en tilsynsrapport, der beskriver, om virksomheden overholder de love, regler og afgørelser, der er ført tilsyn med. Offentliggørelsen sker digitalt på Danmarks Miljøadministrations hjemmeside <https://dma.mst.dk/>.

Tilsynet er omfattet af brugerbetaling.

Hvis du har spørgsmål vedrørende tilsynet eller miljøforhold i øvrigt, er du velkommen til at kontakte mig.

Med venlig hilsen

Kristian M. Nielsen
Biolog
Struer Kommune

Kopi til

Eva Pedersen, Pilgårdvej 6, Fousing, 7600 Struer